

Дослідження системи керування електроприводом постійного струму з різними умовами налаштування контурів

Виконав: студент групи ЕПА-16м Нич Б.Ю.

Мета і задачі дослідження

Метою роботи є дослідження впливу параметрів налагодження контурів системи керування електроприводом постійного струму підпорядкованого керування на якість, стійкість та динаміку електроприводу.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі **задачі**:

- 1) здійснити аналіз структур електроприводів постійного струму та методів оптимізації його контурів;
- 2) представити математичний опис електропривода як об'єкта управління та здійснити розрахунок його параметрів;
- 3) дослідити стійкість та якість системи електроприводу в статичному режимі при різних параметрах налагодження контурів регулювання;
- 4) дослідити динаміку електроприводу при різних параметрах налагодження контурів регулювання.

Розв'язанню поставлених задач присвячена дана робота.

Об'єкт, предмет та методи дослідження

Об'єктом дослідження в роботі є процеси зміни поведінки електроприводу постійного струму при різних параметрах налагодження контурів регулювання.

Предметом дослідження є математичні моделі контурів регулювання електропривода постійного струму.

Методи дослідження. Для вирішення і аналізу поставлених задач використані методи: теорія автоматичного керування, теорія систем керування електроприводами, математичне моделювання.

Класифікація способів побудови систем електроприводів постійного струму за способом виконання регуляторів

Структури ЕП постійного струму

системи зі спільним суматором

системи з модальним керуванням

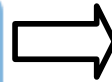
системи зі спостерігачами стану

системи підпорядкованого регулювання координат

системи з паралельним вмиканням регуляторів

системи на основі концепції зворотних задач динаміки

системи з fuzzy-регуляторами

Системи підпорядкованого регулювання координат

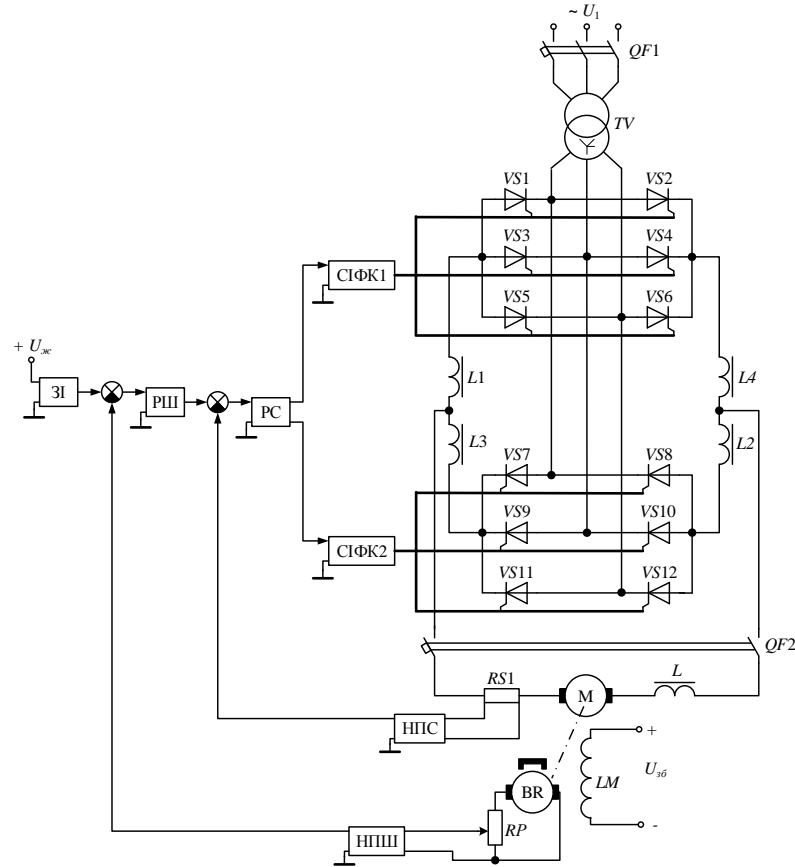
класичні системи

комбіновані системи

системи зі змінною структурою

системи з диференціальною корекцією

системи з селективним регулюванням

Лист №	Підпис та дата	На зам. шиф.	На зам. шиф.	Підпис та дата

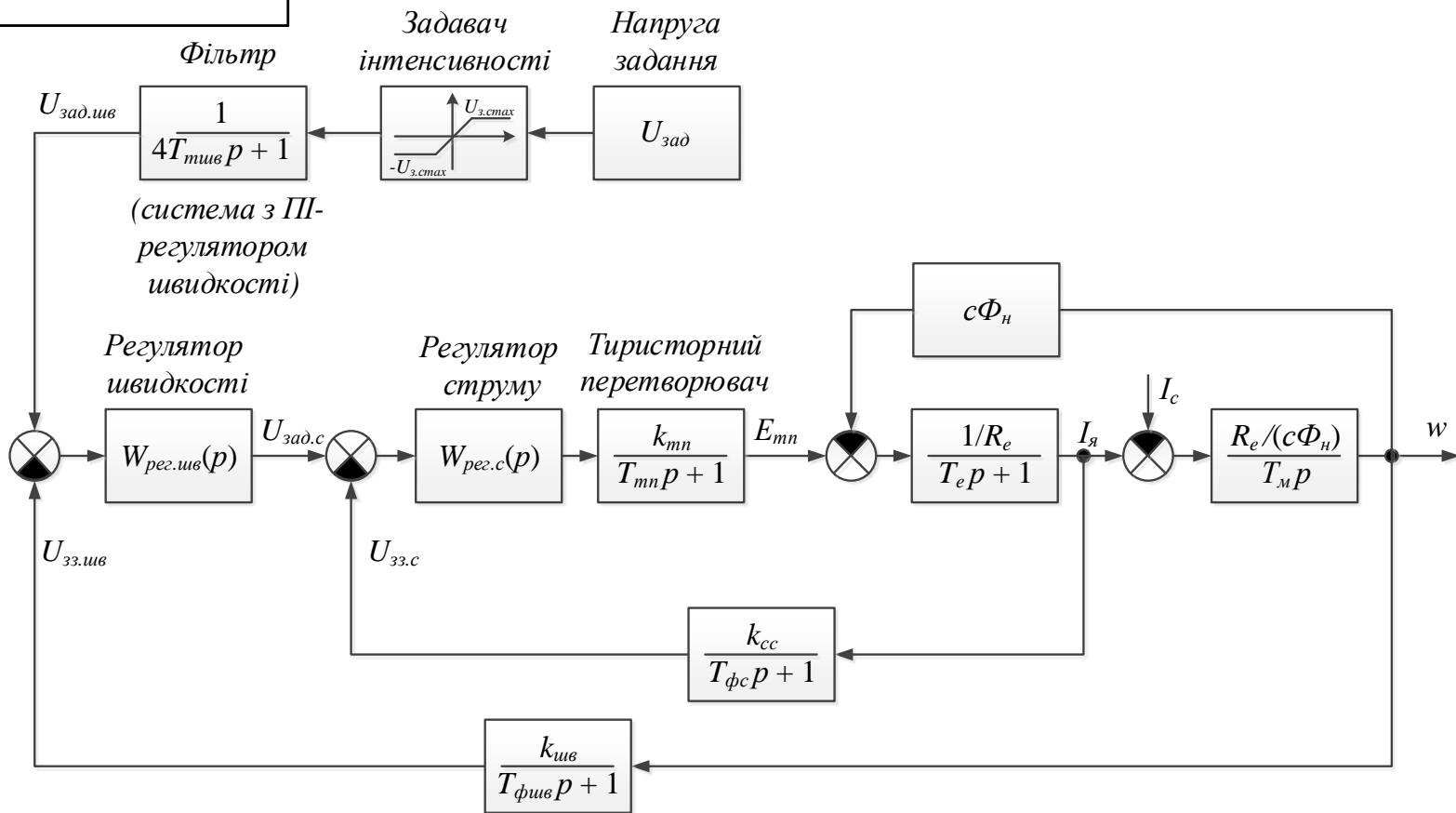
Зм.	Арх.	№ докумен.	Підпис	Дата
Розробив:	Нин Б.Ю.			
Перевірив:	Резоводж М.П.			
Т. контр.				
Норм.кон.				
Затверд.	Бугиш В.М.			

08-16.МКР.005.00.000 Е2

Дослідження системи керування електроприводом постійного струму з різними умовами налаштування контурів.
Функціональна схема електропривода типу ПП-Д

Літ.	Маса	Масштаб
у		
Аркуш 1	Аркушів 1	

ВНТУ, гр. ЕПА-16м

Зм.	Арк.	№ докумен.	Підпис	Дата	Дослідження системи керування електроприводом постійного струму з різними умовами налаштування контурів. Структурна схема електропривода системи ТП-Д	Літ.	Маса	Масштаб
Розробив:		Нич Б.Ю.				y		
Перевірив:		Розводюк М.П.						
Т. контр.						Аркуш 1	Аркушів 1	
Норм.кон.						ВНТУ, гр. ЕПА-16м		
Затверд.		Кутін В.М.						

Інв. №	
Підпис та дата	
На зам. інв.	
На зам. інв.	
Підпис та дата	

Узагальнені результати настройки контурів регулювання

Контур	Мала постійна часу контуру	Оптимум	Регулятор		Розрахункові вирази	
			Тип	Передавальна функція	Коефіцієнт підсилення, постійна часу регулятора	Коефіцієнт зворотного зв'язку контуру
струму	$T_{\mu c} = T_{mn} + T_{\phi c}$	МО	ПІ	$k_{рег.с} + \frac{1}{T_{рег.с}P}$	$k_{рег.с} = \frac{T_e R_e}{2T_{\mu c} k_{mn} k_{cc}}$ $T_{рег.с} = \frac{T_e}{k_{рег.с}}$	$k_{cc} = k_{ш} k_{n.сc}$
ШВИДКОСТІ	$T_{\mu шв} = 2T_{\mu c} + T_{\phi c}$	МО	П	$k_{рег.шв}$	$k_{рег.шв} = \frac{k_{cc} J}{2T_{\mu шв} k_{шв} \cdot c \Phi_n}$	$k_{шв} = k_{тг} k_{д.тг} k_{нтг}$
		СО	ПІ	$k_{рег.шв} + \frac{k_{рег.шв}}{4T_{\mu шв} P}$		

Передавальні функції оптимізованих контурів

Кон-тур	Опти-мум	Регу-лятор	Передавальна функція контуру	
			розімкненого	замкненого
стру-му	МО	ІІІ	$\left(k_{рег.с} + \frac{1}{T_{рег.с}p} \right) \cdot \left(\frac{k_{mn}k_{cc}}{T_{\mu c}p + 1} \cdot \frac{1/R_e}{T_e p + 1} \right)$	$\frac{1/k_{cc}}{2T_{\mu c}^2 p^2 + 2T_{\mu c} p + 1}$
ШВИД-кості	МО	ІІ	$k_{рег.шв} \cdot \frac{1/k_{cc}}{T_{\mu шв} p + 1} \cdot \frac{с\Phi_n}{Jp} \cdot k_{шв}$	$\frac{1/k_{шв}}{2T_{\mu шв}^2 p^2 + 2T_{\mu шв} p + 1}$
	СО	ІІІ	$k_{рег.шв} \cdot \frac{4T_{\mu шв} p + 1}{4T_{\mu шв} p} \cdot \frac{1}{k_c} \cdot \frac{1}{T_{\mu шв} p + 1} \cdot \frac{с\Phi_n}{Jp} \cdot k_{шв}$	$\frac{(4T_{\mu шв} p + 1) \cdot 1/k_{шв}}{8T_{\mu шв}^2 p^2 \cdot (T_{\mu шв} p + 1) + 4T_{\mu шв} p + 1}$

Оптимізовані параметри:

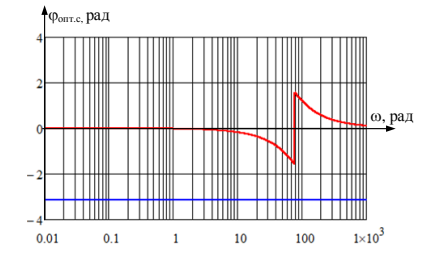
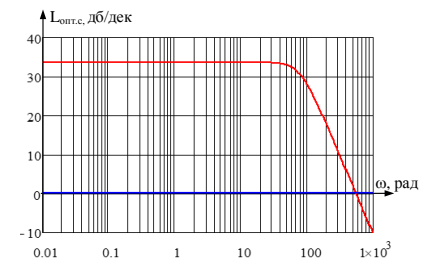
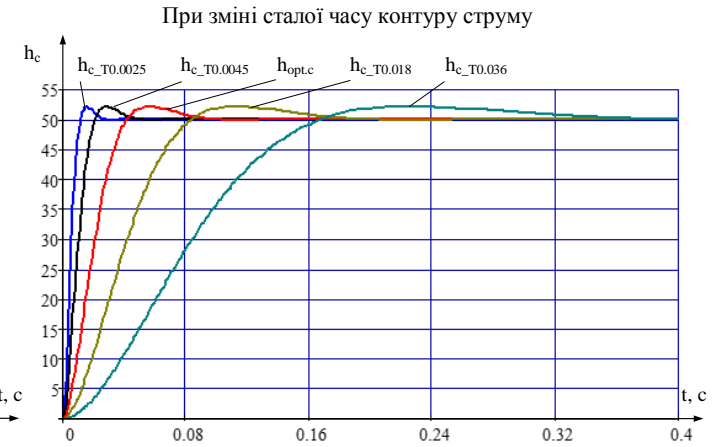
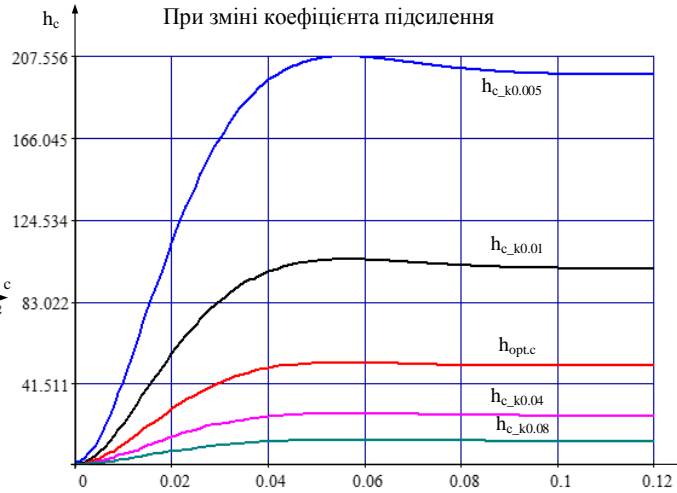
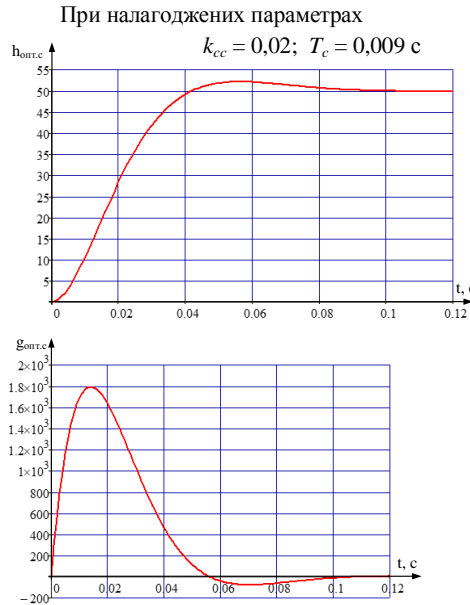
$$k_{cc} = 0,02; \quad T_c = 0,009 \text{ с}$$

$$k_{шв} = 0,06; \quad T_{шв} = 0,019 \text{ с}$$

Дослідження стійкості та якості системи електроприводу в статичному режимі

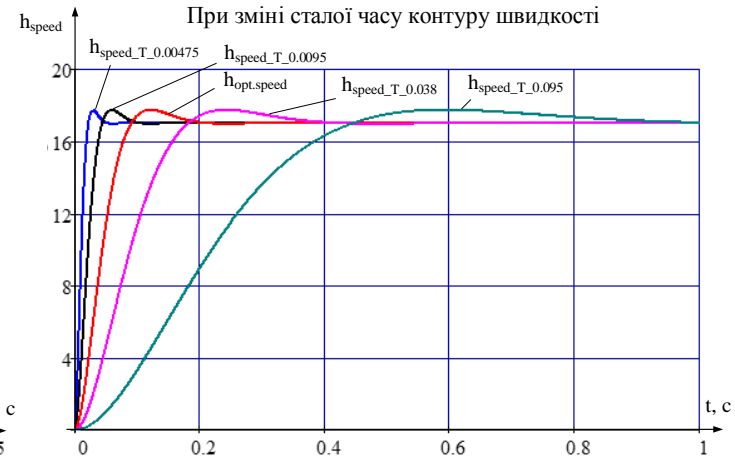
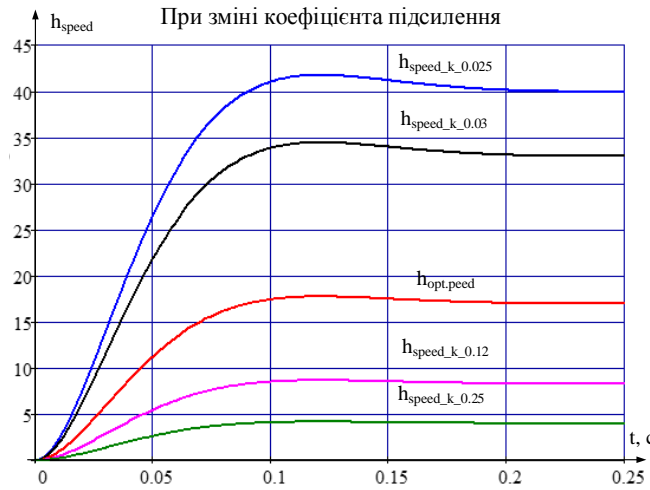
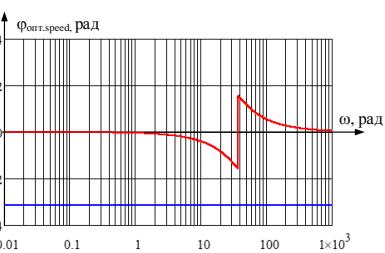
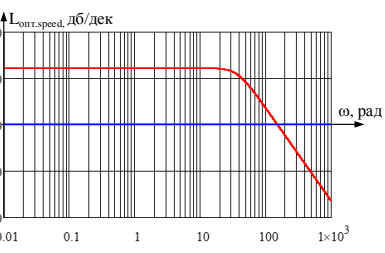
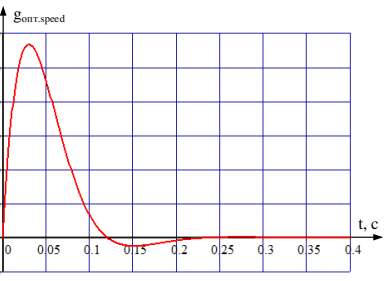
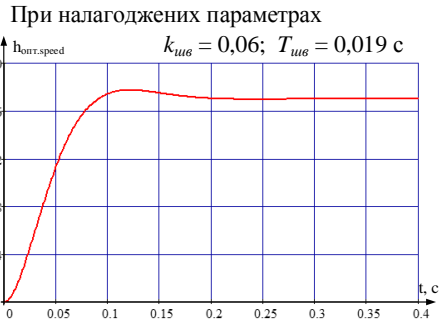
Контур струму

k_{cc}	$T_{\mu c}$, с	h_{max}	$h_{уст}$	t_{im} , с	t_{ny} , с	σ , %	ω_{sp} , рад	$\omega_{кр}$, рад	ΔL , дБ/дек	$\Delta \phi$, рад
$k_{cc} = \text{var}$ та $T_{\mu c} = T_{\mu c, \text{opt}} = 0,09$ с										
0,005	0,09	207,56	198,68	0,106	0,042	4,49	1115	∞	∞	3,04
0,01	0,09	104,32	99,84	0,106	0,042	4,49	780,8	∞	∞	2,99
0,02	0,09	52,16	49,92	0,106	0,042	4,49	562,9	∞	∞	2,95
0,04	0,09	26,08	24,96	0,106	0,042	4,49	385,5	∞	∞	2,85
0,08	0,09	12,52	11,98	0,106	0,042	4,49	274,9	∞	∞	2,72
$k_{cc} = k_{cc, \text{opt}} = 0,02$ та $T_{\mu c} = \text{var}$										
0,02	0,0025	52,16	50	0,027	0,012	4,32	2000	∞	∞	2,95
0,02	0,0045	52,16	50	0,049	0,021	4,32	1115	∞	∞	2,95
0,02	0,018	52,16	50	0,196	0,084	4,32	274,9	∞	∞	2,95
0,02	0,036	52,16	49,94	0,415	0,168	4,46	138,6	∞	∞	2,94

Дослідження стійкості та якості системи електроприводу в статичному режимі

Контур швидкості, оптимізований на модульний критерій

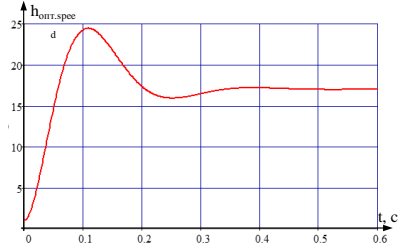

$k_{шв}$	$T_{шв}, \text{с}$	h_{max}	$h_{уст}$	$t_{ms}, \text{с}$	$t_{ny}, \text{с}$	$\sigma, \%$	$\omega_{sp}, \text{рад}$	$\omega_{kp}, \text{рад}$	$\Delta L, \text{дБ/дек}$	$\Delta\phi, \text{рад}$
$k_{шв} = \text{var}$ та $T_{шв} = T_{шв, opt} = 0,019 \text{ с}$										
0,025	0,019	44,73	40	0,21	0,08	4,32	562,9	∞	∞	2,95
0,03	0,019	34,43	33	0,21	0,09	4,32	217,2	∞	∞	2,9
0,06	0,019	17,74	17	0,21	0,09	4,32	151,95	∞	∞	2,79
0,12	0,019	8,66	8,3	0,21	0,08	4,32	107,8	∞	∞	2,64
0,25	0,019	4,2	4	0,21	0,08	4,32	73,3	∞	∞	2,37
$k_{шв} = k_{шв, opt} = 0,06$ та $T_{шв} = \text{var}$										
0,06	0,00475	17,73	17	0,052	0,022	4,32	615	∞	∞	2,8
0,06	0,0095	17,73	17	0,104	0,044	4,32	303,9	∞	∞	2,79
0,06	0,038	17,74	17	0,42	0,18	4,32	76,7	∞	∞	2,79
0,06	0,095	17,74	17	1,05	0,45	4,18	30,4	∞	∞	2,79

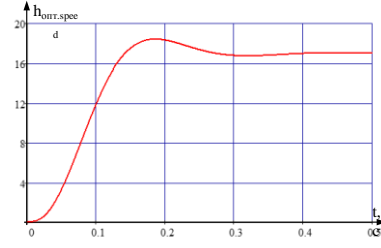
Дослідження стійкості та якості системи електроприводу в статичному режимі

Контур швидкості, оптимізований на симетричний критерій

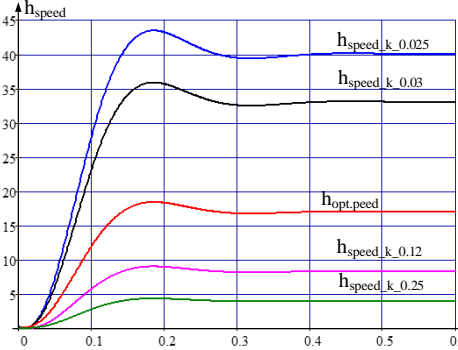
При налагоджених параметрах без фільтра на вході

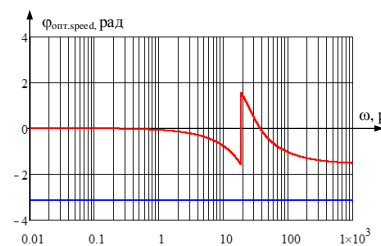
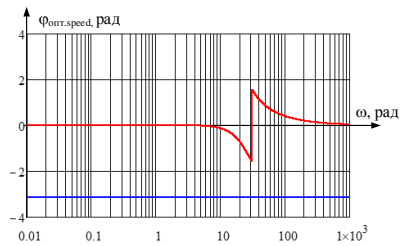
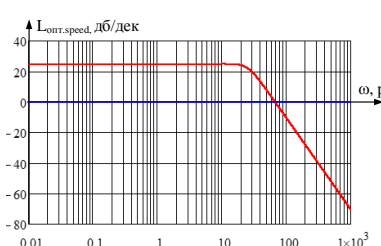
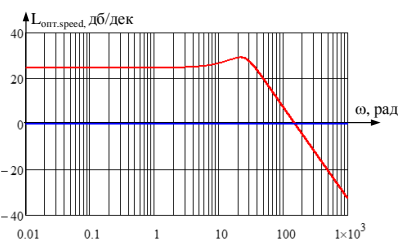
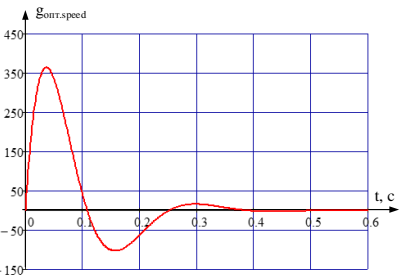
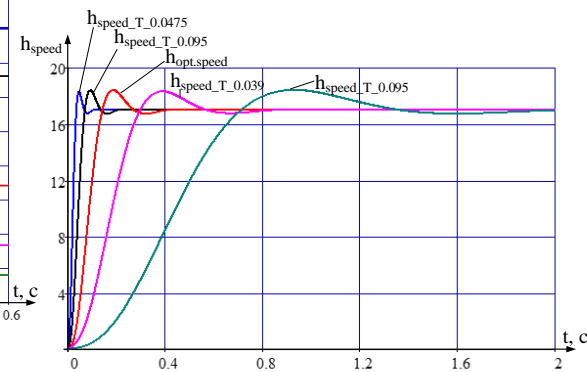
При налагоджених параметрах з фільтром на вході

При зміні коефіцієнта підсилення

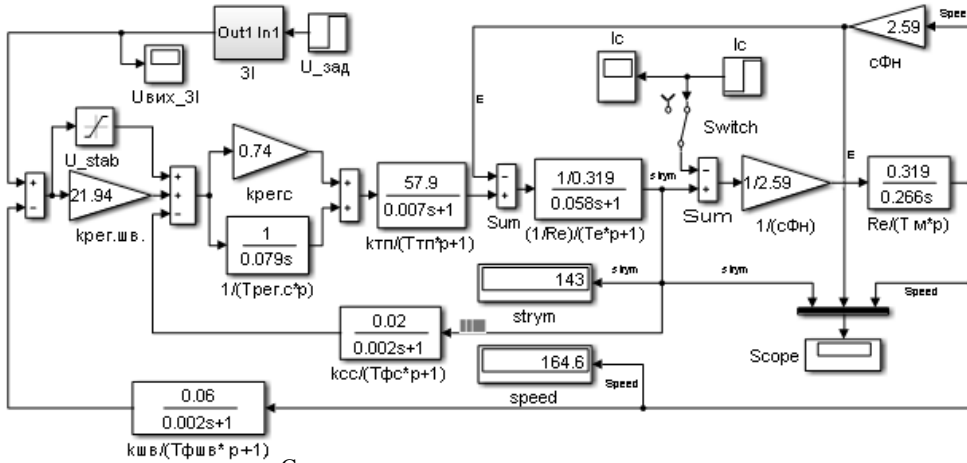

При зміні сталої часу контуру швидкості

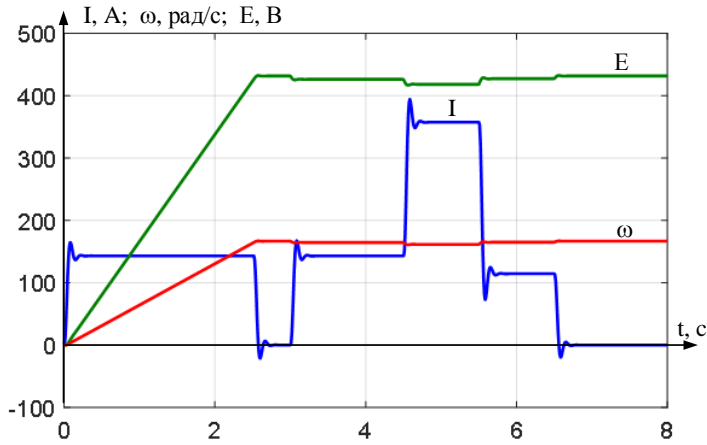
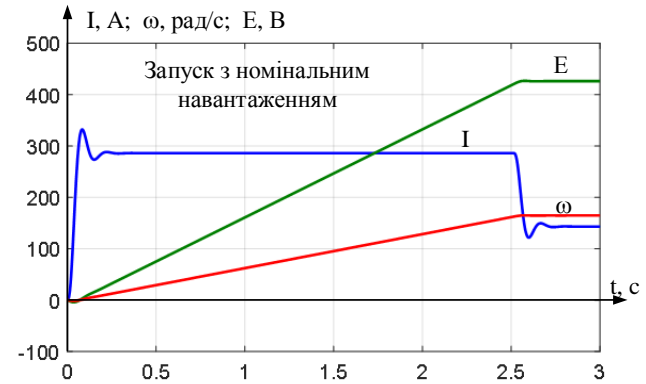
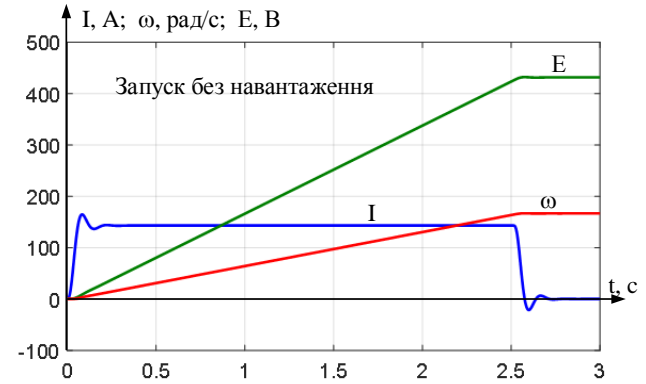

$k_{ш}$	$T_{дшв}, c$	h_{max}	$h_{уст}$	t_{ms}, c	t_{ny}, c	$\sigma, \%$	$\omega_{зр}, рад$	$\omega_{кр}, рад$	$\Delta L_s, дБ/дек$	$\Delta \varphi, рад$
без фільтра										
0,06	0,019	24,4	17	0,34	0,058	43,79	153,81	∞	∞	2,88
з фільтром										
$k_{шв} = var$ та $T_{дшв} = T_{дшв.опт} = 0,019 c$										
0,025	0,019	43,44	40	0,409	0,14	8,59	89,81	∞	∞	4,13
0,03	0,019	35,86	33	0,409	0,14	8,67	84,1	∞	∞	4,08
0,06	0,019	18,42	17	0,409	0,14	8,34	67,45	∞	∞	3,92
0,12	0,019	9	8,3	0,409	0,14	8,7	53	∞	∞	3,66
0,25	0,019	4,35	4	0,409	0,14	8,7	41,16	∞	∞	3,3
$k_{шв} = k_{шв.опт} = 0,06$ та $T_{дшв} = var$										
0,06	0,00475	18,31	17	0,07	0,036	7,88	269,4	∞	∞	3,91
0,06	0,0095	18,4	17	0,2	0,07	8,34	133,3	∞	∞	3,89
0,06	0,039	18,32	17,03	0,91	0,3	7,55	32,6	∞	∞	3,9
0,06	0,095	18,42	17,03	2,12	0,71	8,18	13,3	∞	∞	3,89

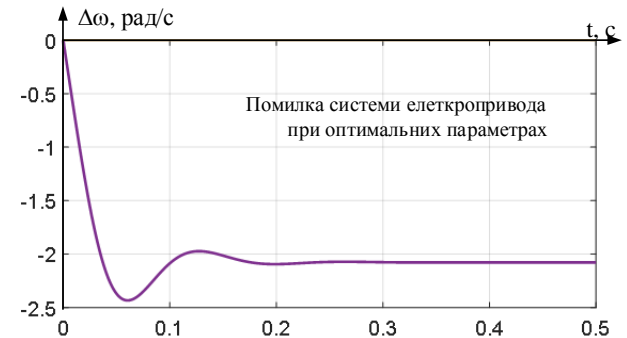
Схема та результати моделювання при оптимізації контуру швидкості на модульний критерій

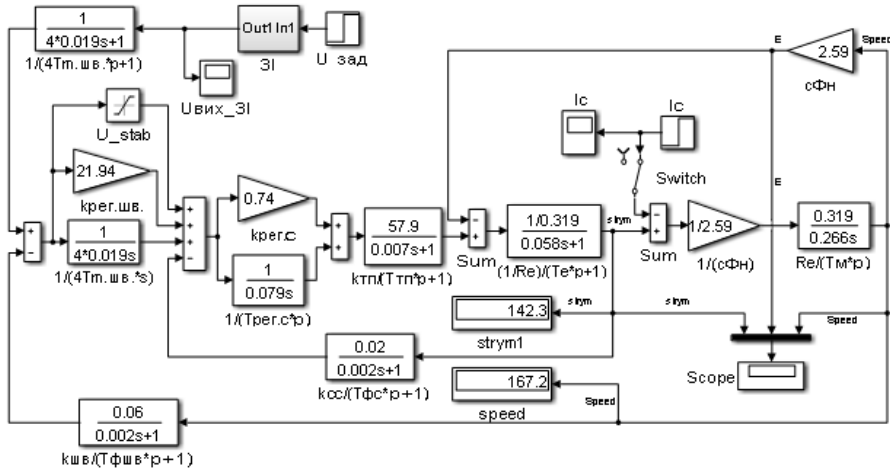
Структурна схеми система електропривода при оптимізації контуру швидкості на модульний критерій в середовищі Simulink (Matlab)

Запуск без навантаження з подальшим його накидом та скидом

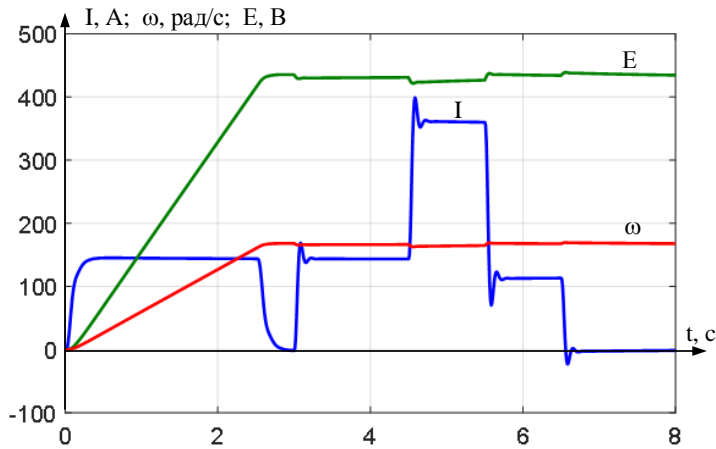
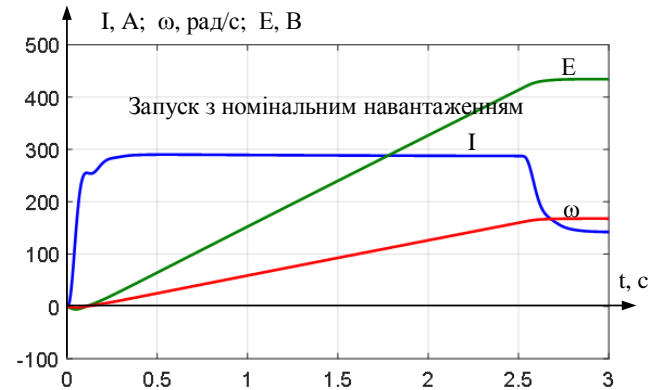
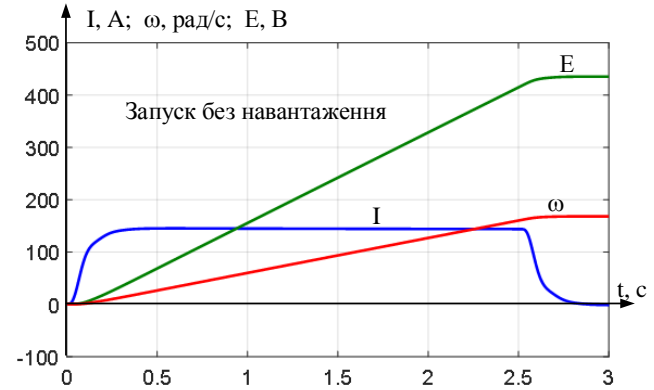

Схема та результати моделювання при оптимізації контуру швидкості на симетричний критерій

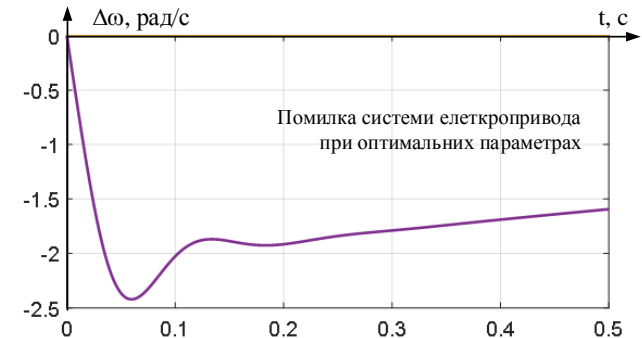

Структурна схема система електропривода

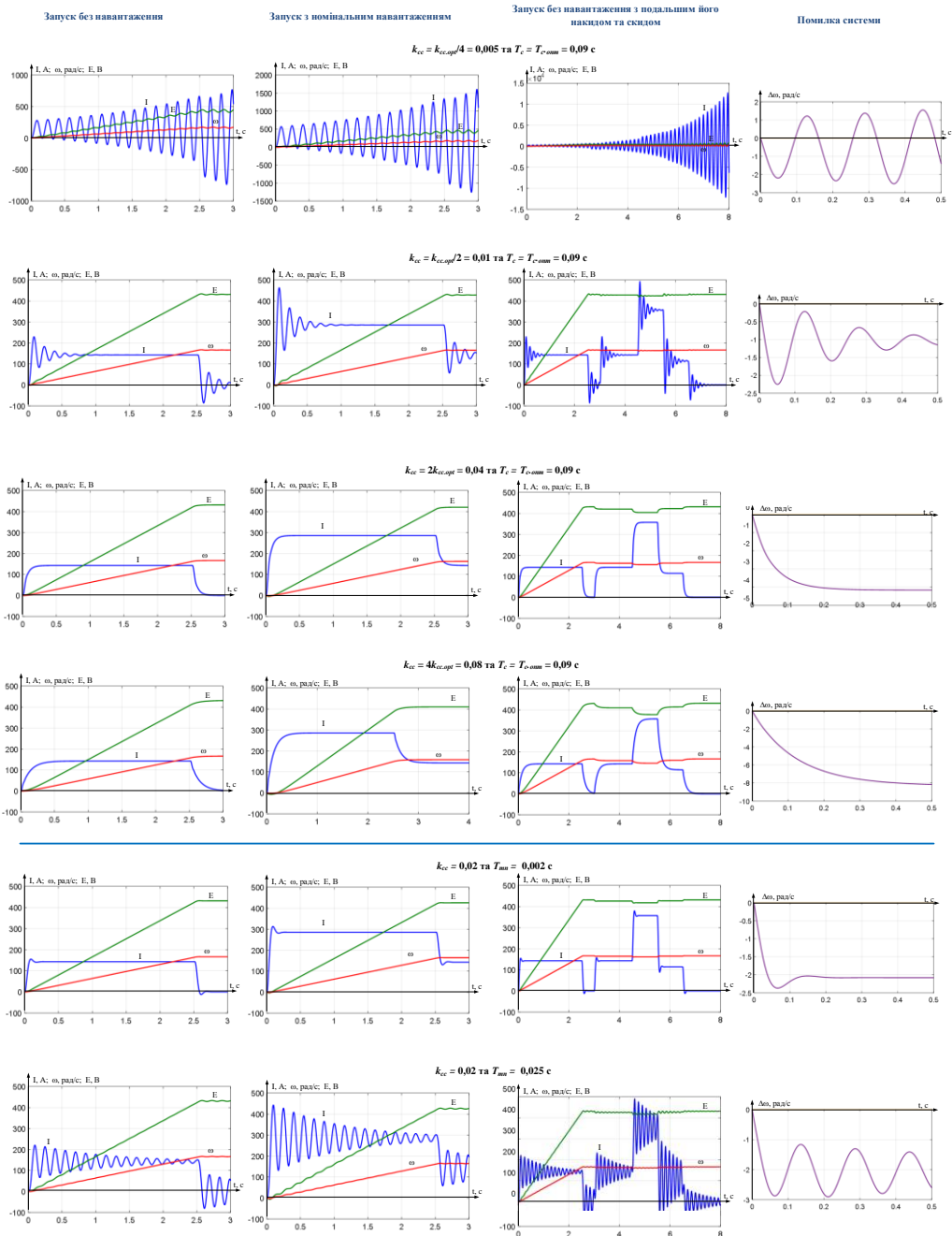
при оптимізації контуру швидкості на симетричний критерій в середовищі Simulink (Matlab)

Запуск без навантаження з подальшим його накидом та скидом

**Дослідження системи електроприводу при неоптимізованих параметрах
за умови налагодження контуру швидкості на модульний критерій.
Неоптимальні параметри контуру струму та оптимальні параметри контуру швидкості**

Дослідження системи електроприводу при неоптимізованих параметрах за умови налагодження контуру швидкості на модульний критерій.

Неоптимальні параметри контуру швидкості та оптимальні параметри контуру струму

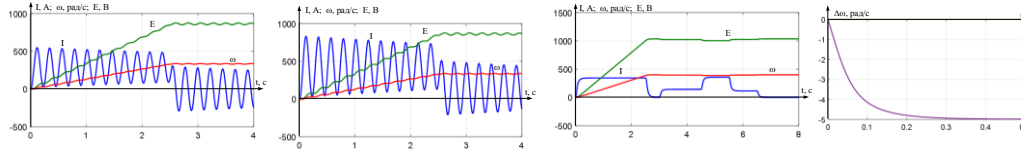
Запуск без навантаження

Запуск з номінальним навантаженням

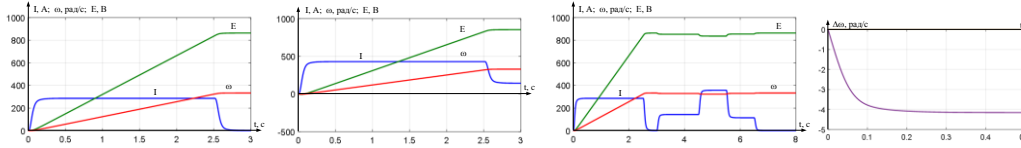
Запуск без навантаження з подальшим його навідом та скидом

Помилка системи

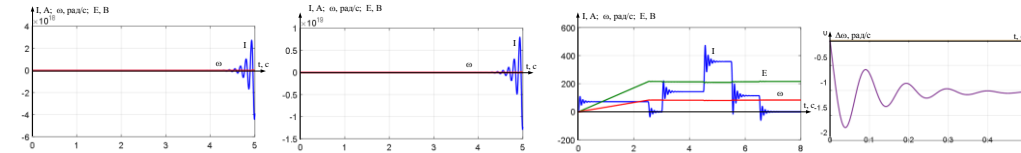
$$k_{int} = 0,025 \text{ та } T_{int} = T_{инт.ом} = 0,019 \text{ с}$$

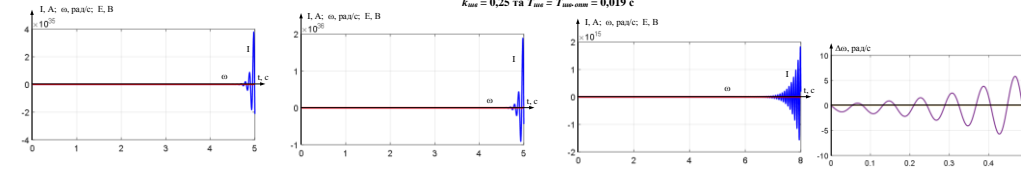
$$k_{int} = 0,03 \text{ та } T_{int} = T_{инт.ом} = 0,019 \text{ с}$$

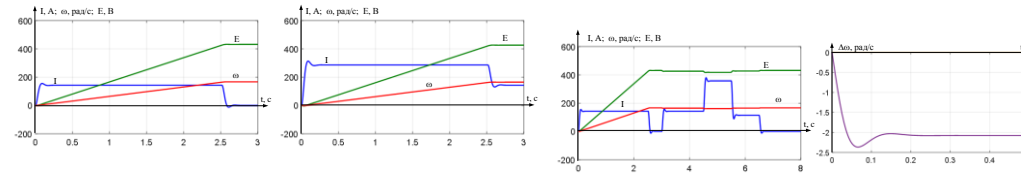
$$k_{int} = 0,12 \text{ та } T_{int} = T_{инт.ом} = 0,019 \text{ с}$$

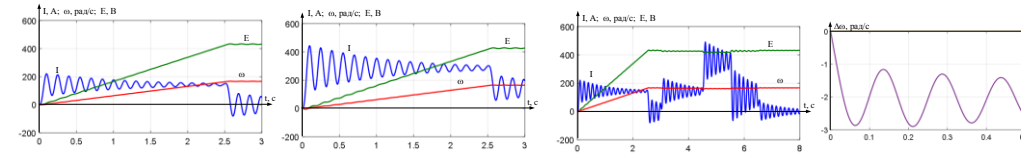
$$k_{int} = 0,25 \text{ та } T_{int} = T_{инт.ом} = 0,019 \text{ с}$$

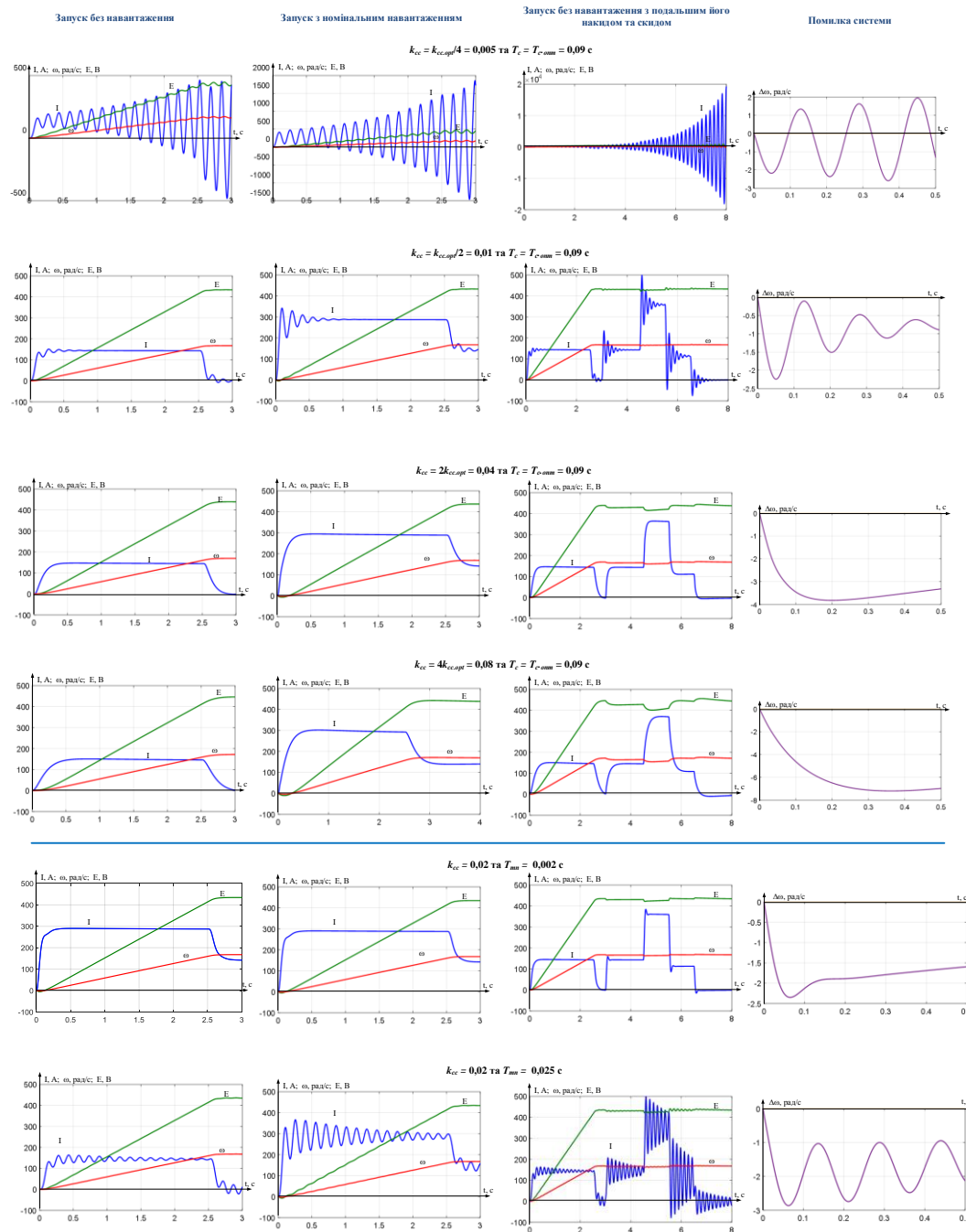
$$k_{int} = k_{инт.ом} = 0,06 \text{ та } T_{int} = 0,002 \text{ с}$$

$$k_{int} = k_{инт.ом} = 0,06 \text{ та } T_{int} = 0,025 \text{ с}$$

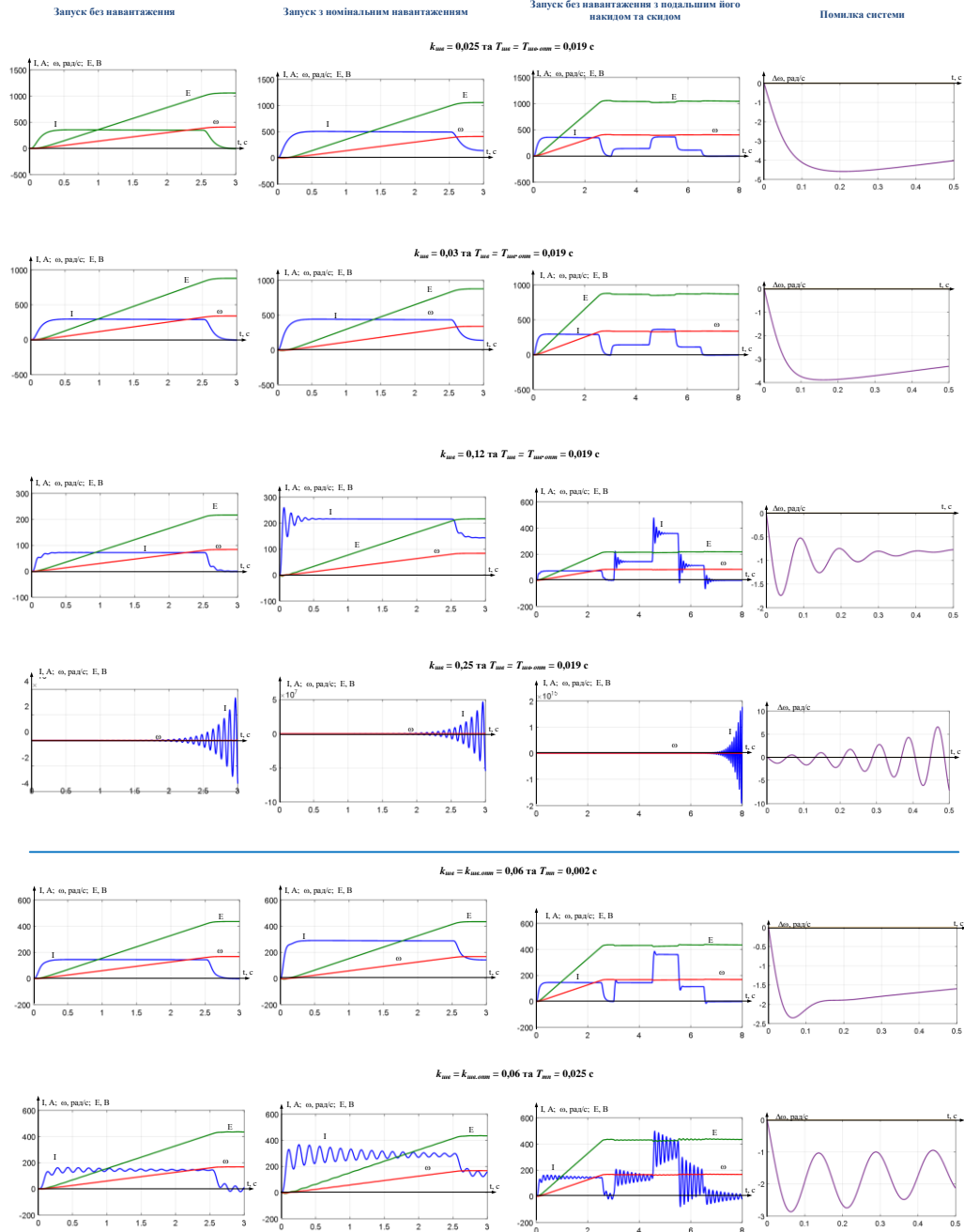

**Дослідження системи електроприводу при оптимізованих параметрах
за умови налагодження контуру швидкості на симетричний критерій з фільтром на вході.
Неоптимальні параметри контуру струму та оптимальні параметри контуру швидкості**

**Дослідження системи електроприводу при неоптимізованих параметрах
за умови налагодження контуру швидкості на симетричний критерій.
Неоптимальні параметри контуру швидкості та оптимальні параметри контуру струму**

Наукова новизна та практичне значення одержаних результатів

Наукова новизна одержаних результатів. У роботі отримано такий новий науковий результат:

– досліджено вплив параметрів налагодження контурів регулювання електроприводом постійного струму підпорядкованого регулювання на його статику та динаміку, що дозволяє здійснювати оптимальний вибір їх налаштування для забезпечення якісних процесів.

Практичне значення одержаних результатів. Використання одержаних результатів дозволить підвищити точність та якість керування електроприводом постійного струму підпорядкованого регулювання, що забезпечить можливість зменшення споживання електроенергії.

Дякую за увагу!

Доповідь завершено.